

OPPDRAGSBESKRIVELSE

1. Bakgrunn

Møre og Romsdal fylkeskommune etablerte våren 2018 prosjektet «Reiseliv, mat og kultur i Møre og Romsdal» i samarbeid med Innovasjon Norge Møre og Romsdal og Fylkesmannen i Møre og Romsdal v/ Landbruksavdelinga. Prosjektet har etablert både styringsgruppe og prosjektgrupper der næringsaktører har ledervervet i samtlige. Gruppene er bredt sammensatt med representanter fra reiseliv, mat og kultur samt privat og offentlig sektor.

Dette prosjektet blir avsluttet 31.12.2021.

Prosjektet har som overordna mål å bidra til økt lønnsomhet og verdiskaping i lokalt næringsliv. Prosjektet skal videre bidra til flere tilrettelagte opplevelser gjennom kobling mellom reiseliv-, kultur- og mataktører der mat og drikke er produsert med lokale råvarer og basert på tradisjoner.

Møre og Romsdal har sammen med Vestland og Rogaland fylkeskommuner, landsdelskapet Fjord Norge AS og næringsaktører på Vestlandet, kjørt prosessen «Scenario 2030 – Fjord Norge» og gjennom denne staket ut kursen for utvikling av opplevelsesnæringene fram mot år 2030. Visjonen «Attraktivitet gjennom bærekraft» ble gjennom denne prosessen valgt. Ved behandling av «Scenario 2030 – Fjord Norge» i Fylkestinget i Møre og Romsdal ble tilleggspunktet «Fremme kortreist turisme» vedtatt. Bærekraft og kortreist turisme vil derfor være viktige og førende element i videreutvikling av opplevelsesnæringene i Møre og Romsdal.

Covid-19 har i 2020 skapt store utfordringer for opplevelsesnæringene med nedstenging på våren og en forsiktig åpning tidlig sommer. Mange bedrifter rapporterer om en rekordsommer omsetningsmessig, men bildet er veldig nyansert. Alle er nok spente på hva høsten og vinteren vil bringe. Med det som sannsynligvis vil bli en periode med redusert aktivitet, kan det være at aktører har noe frigitt tid som kan benyttes til deltakelse i utviklingsprosjekt. Erfaringer gjennom tidene uavhengig av bransjer, viser at det ofte er i motgang at nyvinninger og videreutvikling skjer og som kan resultere i at en er enda bedre rustet når vi igjen får en «ny normalhverdag». Noe som kan indikere at timingen for lansering av et utviklingsprosjekt for opplevelsesnæringene i fylket kan være god.

2. Om oppdraget - innhold og omfang

Møre og Romsdal har ambisjon om å bli opplevelsesfylke nr 1 i Norge. For å komme dit, må det utvikles flere og bedre totale opplevelsesprodukt og opplevelsespakker i skjæringspunktet reiseliv, mat og kultur som kan være «Reason to go» til Møre og Romsdal og som er tilgjengelig gjennom hele året.

Med opplevelsesnæringene menes aktører (bedrifter) innen reiseliv, mat og kultur som tilbyr tjenester og opplevelser til både lokalbefolkning og tilreisende (turister). Spennet i opplevelser er stort og omfatter aktive naturopplevelser som f. eks. kajakk, klatring, rafting, ski, sykkel og vandring til mer myke opplevelser som teater, konserter, festivaler, gårdsopplevelser og lokal matproduksjon samt tradisjonelt reiseliv som hotell, restaurant og campingplasser.

Regionen har et stort potensial til å få frem flere og bedre felles konsept og kanskje felles profilbærende produkter/opplevelser. Vi må imidlertid gi vår region et mer tydelig innhold. Fylle den med spennende opplevelser slik at den stikker seg ut blant andre regioner utenom det som er den relativt korte hovedsesongen. Dette er krevende og forutsetter et nært samarbeid mellom

bedriftene, på tvers av kommune- og destinasjonsgrenser. Det krever også et samarbeid mellom det offentlige virkemiddelapparatet og bedriftene.

Vi ønsker å utvikle og utvide omfanget av helårsopplevelser i Møre og Romsdal gjennom produkt- og konseptutvikling (pakketering) av natur-, kultur og matopplevelser med basis i bl.a. kulturarven og de naturgitte forutsetningene (selve naturen og råvarene) vi har her i fylket. Dette skal føre til at regionen settes på kartet som opplevelseregion også utenom dagens hovedsesong. Vi ønsker å nå nye målgrupper som i dag ikke er særlig tilstede i eller benytter regionen i skuldersesong og det som betegnes som «nysesong». Spesielt ønsker vi å utvikle opplevelsespakker for det nasjonale og regionale markedet, men også utvalgte marked uavhengig av nasjonalitet som det er naturlig å tilnærme seg.

Gjennom å utvikle en opplevelsesklynge basert på markedets behov og regionens kultur-, mat- og opplevelsestilbud kan dette også føre oss nærmere felles identitet og virke samlende for opplevelseregionen Møre og Romsdal samt nærme oss ambisjonen om å bli opplevelsesfylke nr 1 i Norge.

Vi ønsker å samle flest mulig bedrifter/organisasjoner i fylket til en felles «nysesongs» opplevelsesklynge. Målsettingen er at dette skal resultere i et langsiktig klyngearbeid - langt utover prosjektet «Reiseliv, mat og kultur» sin levetid - med aktørene i førersetet og med det offentlige som drahjelp og katalysator. Med nysesongssatsing menes at klyngen skal ta utgangspunkt i utvikling av produkter og pakker for sesongene som pr i dag ikke regnes som hovedsesong for de fleste – altså perioden september til april. Nysesongutviklingen og klyngen må ha bærekraft som bærende fundament i satsingen.

Møre og Romsdal fylkeskommune innbyr nå til konkurranse om levering av konsulentbistand til et forprosjekt som skal danne grunnlaget for etablering av et langsiktig klyngeprosjekt for utvikling av helårsopplevelser i Møre og Romsdal.

Oppdragsgiver ønsker å inngå kontrakt med en leverandør og oppfordrer aktuelle tilbydere om å inngå samarbeid med miljø med komplementær kompetanse dersom dette er nødvendig for å kunne levere ett komplett tilbud.

Oppdraget inneholder fire element:

1. Utarbeiding av en analyse
2. Arrangering av en workshop
3. Prosjektutvikling hovedprosjekt – berede grunnen
4. Sluttrapport, som blant annet skal inneholde en prosjektplan for et potensielt hovedprosjekt

Det er viktig med involvering og forankring av aktørene i opplevelsesnæringene da dette vil være helt essensielt for at vi skal lykkes i et potensielt hovedprosjekt.

Utarbeiding av en analyse som skal inneholde følgende element

- Innleid miljø skal utarbeide en enkel analyse av Møre og Romsdal sin posisjon i reiselivssammenheng sett utenfra (utenfor fylket) og fra et kundeperspektiv.

- Hva er det etterspørsel etter utenom dagens hovedsesong som det er godt grunnlag for å produsere i Møre og Romsdal.
- I hvilken grad kan Møre og Romsdal per i dag levere bærekraftige helårsopplevelser. Hva er potensiale for regionen for å kunne levere flere helårsopplevelser basert bærekraft.
- Hvor kommer etterspørselen fra og hvor ligger det største potensiale for å utvikle nysesongsprodukter i vår region? Og hvilke ressurser har vi som kan utnyttes i denne sammenheng ?
- Kartlegging av hvilke andre prosjekt og satsinger i vår region som kan/bør ses i sammenheng med dette opplevelsesklyngeprosjektet ?
- Vurdering av potensiale for etablering av ei Arenaklynge for utvikling av helårsopplevelser i Møre og Romsdal.

Arrangere en workshop

Planlegge og gjennomføre en workshop der funnene i analysen nevnt ovenfor presenteres for opplevelsesnæringene og virkemiddelapparatet fra hele fylket. Planlegging og gjennomføring av workshopen skal gjøres i nært samarbeid med oppdragsgiver.

Prosjektutvikling hovedprosjekt – berede grunnen

Utvalgte bedrifter som signaliserer interesse til å delta i prosjektet, inviteres til å bidra i arbeidet med å utarbeide en prosjektplan for hovedprosjektet. Dette skal gjøres med hjelp fra fasilitator (innleid ressurs gjennom oppdraget). Et viktig prinsipp her er at det er aktørene selv som definerer innholdet og har eierskap til det som skal bli et hovedprosjekt.

Sluttrapport

Det skal utarbeides en sluttrapport som avslutning av forprosjektet med anbefalinger om veien videre og som dokumenterer funnene og resultatene fra analysen, workshopen og arbeidet i prosjektgruppa. Sluttrapporten skal blant annet inneholde forslag til hvordan hovedprosjektet kan finansieres på kort og lang sikt. Rapporten vil danne grunnlaget for eventuell etablering av et hovedprosjekt.

Det er Styringsgruppen i prosjektet «Reiseliv, mat og kultur i Møre og Romsdal» som vedtar igangsetting av hovedprosjektet. Sluttrapporten vil danne grunnlag for eventuell ny utlysning av ett oppdrag i hovedprosjektet.

3. Krav til leverandør - kompetanse

Leverandør skal ha

- kompetanse om opplevelsesnæringene som innebærer kompetanse om tradisjonelt reiseliv, kultur og mat.
- tydelig bærekraftkompetanse – faglig og operasjonelt.
- prosesslederkompetanse.
- kompetanse om forretningsutvikling.
- erfaring fra tilsvarende/beslektede prosjekt.

- Leverandør må kunne se Møre og Romsdal utenfra, må kunne utfordre deltakerne og må kunne gi innspill og foreslå posisjonering og samlende grep for Møre og Romsdal.

4. Organisering av prosjektet

Møre og Romsdal fylkeskommune som prosjekteier for prosjektet «Reiseliv, mat og kultur i Møre og Romsdal» er oppdragsgiver.

Prosjektet «Reiseliv, mat og kultur i Møre og Romsdal» har engasjert prosjektleder og det er etablert både styringsgruppe og delprosjektgrupper. Valgt leverandør for dette oppdraget skal til enhver tid samarbeide tett med prosjektledelsen og oppdragsgiver.

Styringsgruppe for prosjektet «Reiseliv, mat og kultur» skal også være styringsgruppe for dette prosjektet.